

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 6To/6/2026
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2125010314
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 04. 2026
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Pavol Macháč
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2026:2125010314.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave, v senáte zloženom z jeho predsedu Mgr. Pavla Macháča a členov JUDr. Andrey Kondllovej a JUDr. Rudolfa Botta, v trestnej veci obžalovaného A. B., pre prečin zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1, ods. 3 písm. b) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. b) Trestného zákona, o odvolaní obžalovaného voči výroku o treste rozsudku Okresného súdu Trnava z 20. novembra 2025, č. k. 8T/6/2025-136, na verejnom zasadnutí konanom 21. apríla 2026 v Trnave, takto

rozhodol:

I. Podľa § 321 ods. 1 písm. e), ods. 2 Trestného poriadku zrušuje sa napadnutý rozsudok vo výroku o treste a spôsobe jeho výkonu.

II. Podľa § 322 ods. 3 Trestného poriadku sa obžalovaný
A. B., nar. XX. XXXXXXX XXXX v C. D., trvalé bydlisko E., C. XXX/X, prechodne F. XX, E.

o d s u d z u j e

podľa § 207 ods. 3 Trestného zákona s použitím § 36 písm. l), § 38 ods. 2 Trestného zákona a § 54 Trestného zákona na trest povinnej práce vo výmere 300 (tristo) hodín.

Podľa § 55 ods. 1 Trestného zákona s použitím § 51 ods. 4 písm. e) Trestného zákona obžalovanému ukladá povinnosť spočívajúca v príkaze zaplatiť v dobe výkonu trestu povinnej práce zameškané výživné v rozsahu svojich schopností a možností.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Trnava (ďalej len okresný súd) rozsudkom zo 20. novembra 2025, č. k. 8T/6/2025-136 (ďalej len napadnutý rozsudok), uznal A. B. (ďalej len obžalovaný) za vinného z prečinu zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1, ods. 3 písm. b) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. b) Trestného zákona (ďalej len Tr. zák.) na skutkom základe tam uvedenom.

2. Okresný súd za to obžalovanému uložil podľa § 207 ods. 3 Tr. zák. s použitím § 36 písm. l), § 38 ods. 2 a § 39 ods. 5 Trestného zákona trest odňatia slobody vo výmere 8 (osem) mesiacov, na výkon ktorého ho podľa § 48 ods. 2 písm. a) Tr. zák. zaradil do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

3. Po vyhlásení rozsudku na hlavnom pojednávaní a poučení o opravnom prostriedku si obe strany ponechali lehotu na podanie odvolania. Prokurátorovi Okresnej prokuratúry Trnava (ďalej len prokurátor OP) lehota na podanie odvolania márne uplynula. Obžalovaný voči rozsudku zahlásil odvolanie čo do výroku o treste písomným podaním doručeným okresnému súdu 5. decembra 2025, podaným na poštovú prepravu 4. decembra 2025.

4. Obžalovaný v odvolaní uviedol, že si je vedomí svojej povinnosti platiť výživné a úprimne ľutuje obdobie, počas ktorého si túto povinnosť riadne neplnil. Uviedol, že jeho finančná situácia bola dlhodobou

nepriaznivá, avšak v súčasnosti nastúpil do nového zamestnania a jeho príjmy sú stabilizované. Výživné začal riadne plniť a splácať aj dlžné výživné, potvrdenia o platbe bude elektronicky zasielať. Žiada odvolací súd, aby prihliadol na jeho snahu o nápravu, aktuálnu pracovnú situáciu a zodpovedný prístup. Prípadný nepodmienенý trest odňatia slobody by zhoršil jeho finančnú situáciu a znemožnil mu plniť výživné. S poukazom na uvedené žiadal napadnutý rozsudok zmeniť.

5. Prokurátor OP, ktorému bolo odôvodnené odvolanie obžalovaného riadne doručené, sa k nemu v určenom čase písomne nevyjadril.

6. Spisový materiál bol krajskému súdu riadne predložený na rozhodnutie o odvolaní obžalovaného 26. januára 2026.

7. Za účelom prejednania odvolania nariadil krajský súd termín verejného zasadnutia na 21. apríla 2026, na ktorý sa dostavila prokurátorka Krajskej prokuratúry v Trnave (ďalej len prokurátorka KP) a obžalovaný, u ktorého nebola zachovaná 5-dňová lehota na prípravu, avšak súhlasil s jej skrátením. Zákonné podmienky na vykonanie verejného zasadnutia tak boli splnené.

Po otvorení verejného zasadnutia predseda senátu podal na podklade spisu správu o stave veci zameranú na otázky, ktoré treba na verejnom zasadnutí riešiť. Z písomného vyjadrenia G. H. z 2. apríla 2026 vyplynulo, že obžalovaný zročné výživné neuhradil, a že od vydanie napadnutého rozsudku neplatí ani bežné výživné. Obžalovaný k tomu uviedol, že dcére I. dnes poukázal 90,- eur a G. H. 50,- eur.

Krajský súd považoval za potrebné na verejnom zasadnutí doplniť dokazovanie výsluchom obžalovaného, preto k nemu pristúpil. Obžalovaný po zákonom poučení na otázky súdu uviedol, že právo odoprieť vypovedať nevyužíva, vypovedať bude. Z jeho výsluchu vyplynulo, že pracuje ako šofér od 11. mesiaca 2025 pre spoločnosť J. C., pracuje tam na živnosť. Dosahuje mesačný príjem okolo 2.000 eur. Má pracovný čas od pondelka do piatku, v rámci dňa nemá určený pracovný čas, nakoľko sa jazdí aj do zahraničia. Mesačné výdavky u neho dosahujú asi 1.000 eur, tvorí ho nájomné a ostatné výdavky ako telefón a cestovné. Neuhradil zročné výživné, nakoľko situáciu nezvládol, rozišiel sa nedávno s partnerkou. Nemá v práci žiadne zdravotné obmedzenia. Jeho predstava o splácaní je taká, že by posielal okolo 700-800 eur na výživné (bežné aj zročné), prebieha u neho aj exekúcia na výživné, ale s exekútorom jeho dohodnutý, že výživné môže vyplatiť priamo H.. Pokiaľ ide o trest povinnej práce, súhlasil by s jeho uložením, poukázal na to, že je potrebné ho skĺbiť s jeho prácou vodiča, keď aj viac dní je na cestách, pracovať by mohol len cez víkendy, pričom každý druhý víkend má deti.

Keďže návrhy na doplnenie dokazovania neboli, súd vyhlásil dokazovanie za skončené.

V rámci konečných návrhov prokurátorka krajskej prokuratúry navrhla odvolanie obžalovaného podľa § 319 Tr. por. zamietnuť ako nedôvodné. Obžalovaný ponechal rozhodnutie na úvahe odvolacieho súdu.

8. Krajský súd ako súd odvolací na podklade odvolania obžalovaného preskúmal napadnutý rozsudok a zistil, že odvolanie podal obžalovaný ako oprávnená osoba, v zákonom stanovenej lehote a proti výroku, proti ktorému je tento opravný prostriedok prípustný. Následne s poukazom na ust. § 317 ods. 1 Tr. por. krajský súd preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutého výroku o treste, ako aj správnosť postupu konania, ktoré mu predchádzalo a zistil, že odvolanie je dôvodné.

Ku konaniu, ktoré výroku o treste predchádzalo

9. Pokiaľ ide o správnosť postupu konania, ktoré predchádzalo napadnutému výroku o treste, v tomto smere žiadne námietky obžalovaný neuplatnil a chyby odvolaním nevytýkané, ktoré by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por., krajský súd vlastným prieskumom nezistil. Naopak, zo zápisnice z hlavného pojednávania vyplýva, že okresný súd dokazovanie ohľadom výroku o treste vykonal procesne správne a v podstate aj v rozsahu dostatočnom pre stavu veci a zákonu zodpovedajúce rozhodnutie. Doplnenie dokazovania krajským súdom bolo odôvodnené skutočnosťami, na ktoré poukazoval obžalovaný na verejnom zasadnutí v rámci svojho prednesu k správe o stave veci.

K výroku o treste všeobecne

10. Pokiaľ ide o napadnutý výrok o treste, krajský súd považuje za potrebné na úvod pripomenúť niektoré teoretické východiská rozhodné pre ukladanie trestu.

Pri úvahách o druhu a výmere trestu postupuje každý súd v zmysle zásad a kritérií rozhodných pre ukladanie trestov uvedených v ust. § 34 ods. 1, ods. 3 Tr. Zák., podľa ktorých trest má zabezpečiť ochranu spoločnosti pred páchatelom tým, že mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti a vytvorí podmienky na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život a súčasne iných odradí od páchania trestných činov, trest zároveň vyjadruje morálne odsúdenie páchatela spoločnosťou. Trest má postihovať iba páchatela, tak aby bol zabezpečený čo najmenší vplyv na jeho rodinu a jemu blízke osoby.

Trest ako taký je právnym následkom trestného činu a preto musí byť úmerný k spáchanému trestnému činu (zásada proporcionálnosti trestu). Úmernosť trestu okrem iného určujú aj pohnútky páchatela a možnosti jeho nápravy. Úsudok o možnosti nápravy páchatela si súd vytvára z veľkej časti už na základe hodnotenia povahy a závažnosti spáchaného trestného činu (t. j. či ide o prečin, zločin, obzvlášť závažný

zločin) pri náležitom zhodnotení osoby páchatel'a. Záver súdu o možnosti nápravy páchatel'a musí byť vždy v plnom súlade s ochranou, ktorú súd uloženým trestom poskytuje záujmom spoločnosti, štátu a členom spoločnosti pred útokmi páchatel'ov trestných činov a výchovným pôsobením na ostatných členov spoločnosti.

Trest je aj jedným z prostriedkov na dosiahnutie účelu Trestného zákona, čím je určená aj jeho funkcia v tých smeroch, v ktorých má pôsobiť zákon, t. j. na ochranu spoločnosti a na výchovu páchatel'a a ostatných občanov. Ochrana spoločnosti sa uskutočňuje dvoma prvkami, jednak prvkom donútenia (represia), ale tiež prvkom výchovy. Oba prvky sa uplatňujú zásadne súčasne v každom treste, pričom treba mať na zreteli dôležitosť vzájomného pomeru medzi trestnou represiou a prevenciou. Trestný zákon vychádza z myšlienky, že základným účelom a cieľom trestu je ochrana spoločnosti pred trestnými činmi a pred ich páchatel'mi.

Individuálna prevencia spočíva vo vytvorení podmienok na výchovu odsúdeného k tomu, aby viedol riadny život. Generálna prevencia má zabezpečiť nielen odradenie ostatných potenciálnych páchatel'ov od páchania trestných činov, ale i utvrdenie pocitu právnej istoty a spravodlivosti u ostatných členov spoločnosti. Spravodlivé a včasné uloženie trestu dáva ostatným členom spoločnosti najavo, že konanie, za ktoré bol uložený trest, je protiprávne a nežiaduce, varuje ich pred spáchaním trestnej činnosti a posilňuje pocit právnej istoty a právneho štátu. Trestný zákon vychádza z jednoty individuálnej a generálnej prevencie, pričom obe tieto zložky sa navzájom dopĺňajú a podmieňujú. Disproporcja medzi jednotlivými druhmi prevencie v zásade vedie k nedostatočnému výchovnému pôsobeniu trestu, tak na páchatel'a trestného činu, ako i na ostatných členov spoločnosti. Trest samozrejme musí vyjadrovať aj morálne odsúdenie páchatel'a spoločnosťou. Inak povedané musí vyjadrovať spoločenské odsúdenie, negatívne ohodnotenie páchatel'a a jeho činu, tak právne, ako aj etické.

Pri ukladaní trestu musí súd obligatórne prihliadnúť podľa § 38 ods. 2 Tr. zák. na pomer a mieru závažnosti poľahčujúcich a priťažujúcich okolností. Zároveň pri určovaní druhu a výmery trestu musí súd v súlade s ust. § 34 ods. 4 Tr. zák. prihliadnúť najmä na spôsob spáchania činu a jeho následok, zavinenie, pohnútku, priťažujúce okolnosti, poľahčujúce okolnosti, na osobu páchatel'a, jeho pomery a možnosť jeho nápravy, na jeho správanie po spáchaní trestného činu, najmä na jeho úsilie o náhradu škody a odstránenie škodlivého následku trestného činu a na úsilie páchatel'a o dosiahnutie urovnania s poškodeným, ako aj na dobu, ktorá uplynula od spáchania trestného činu. Súd pri určovaní druhu trestu a jeho výmery prihliadne aj na to, že páchatel' trestného činu získal alebo sa snažil získať trestným činom majetkový prospech; ak tomu nebránia majetkové alebo osobné pomery páchatel'a alebo to nebude na ujmu náhrady škody alebo odstránenia škodlivého následku trestného činu, uloží mu s prihliadnutím na výšku tohto majetkového prospechu niektorý trest, ktorým ho postihne na majetku, a to buď ako samostatný trest alebo popri inom treste, pričom zväží najmä uloženie peňažného trestu. Pri určovaní druhu trestu a jeho výmery za trestné činy podľa § 213, § 233, § 237, § 254, § 261, § 262, § 266, § 276 ods. 4, § 277 ods. 4, § 277a ods. 3, § 326, § 330 a 334, ktorých spáchaním dochádza k poškodzovaniu finančných záujmov Európskej únie súd prihliada aj na to, aby trest zabezpečil ochranu finančných záujmov Európskej únie. Pri určovaní druhu trestu a jeho výmery súd prihliadne aj na práva a právom chránené záujmy osôb poškodených trestným činom, ako aj osôb, ktoré boli dotknuté škodlivým následkom trestného činu.

V rámci požiadavky primeranosti trestu zohráva významnú úlohu sudcovská individualizácia trestu, ktorá fakticky umožňuje naplnenie tejto požiadavky v konkrétnych prípadoch. Individualizácia trestu je prostriedkom dosiahnutia primeranosti trestu. Druh a intenzita trestu musia byť súdom v každom konkrétnom prípade stanovené tak, aby zodpovedali všetkým zvláštnostiam daného prípadu.

Neprimerane prísne (ale, samozrejme, i neprimerane mierne) tresty pôsobia škodlivo na páchatel'a i spoločnosť. U verejnosti môžu neprimerané tresty vyvolať súcit s páchatel'om či ohroziť jej dôveru v spravodlivé rozhodovanie súdu, či jej dôveru v súdnu moc ako celok. U páchatel'a neprimerane prísne tresty vedú k zatrpknutosti, pretože takéto tresty páchatel' oprávnené nemôže považovať za spravodlivé. Páchatel' je súdom odsudzovaný za nespravodlivosť (bezprávie), ktorú trestným činom spáchal, a preto má právo očakávať spravodlivosť zo strany súdu. Primeranosť trestu je zároveň nevyhnutým predpokladom dosiahnutia výchovných účinkov trestu, keďže nevyhnutným predpokladom prevýchovy páchatel'a je jeho akceptovanie trestu ako spravodlivého následku jeho protiprávneho konania, pričom v prípade nespravodlivého trestu k takejto akceptácii trestu zo strany páchatel'a pochopiteľne nemôže dôjsť. Spravodlivosť trestu je tak možné považovať aj za predpoklad prerastania represívneho pôsobenia trestu do pôsobenia výchovného.

K výroku o treste konkrétne

11. Obžalovaný v odvolaní v podstate označil trest za neprimerane prísny a žiadal o iný druh trestu. Skôr ako krajský súd dá odpoveď na otázku prísnosti uloženého trestu, musel preskúmať, či bol pôvodný trest uložený v súlade so zákonom.

12. Pokiaľ ide o pomer a mieru poľahčujúcich a priťažujúcich okolností, okresný súd u obžalovaného správne ustálil existenciu jednej poľahčujúcej okolností podľa § 36 písm. l) Tr. zák., že sa priznal k spáchaniu trestného činu a úprimne ho oľutoval. Existenciu inej poľahčujúcej okolnosti ani krajský súd nezistil a netvrdil ju ani obžalovaný v odvolaní. Priťažujúce okolnosti zistené neboli.

13. Pokiaľ ide o druh trestu, okresný súd správne konštatoval, že ak sa obžalovaný súdnej úmyselnej trestnej činnosti dopustil v skúšobnej dobe predchádzajúceho podmieneného odsúdenia vo veci Okresného súdu Malacky sp. zn. 3T/43/2022, tak je s poukazom na ust. § 49 ods. 3 Tr. zák. vylúčené ukladať mu opäť trest odňatia slobody s podmieneným odkladom jeho výkonu. Rovnako správne okresný súd skonštatoval, že na tomto fakte nič nemení ani skutočnosť, že odsúdenie vo veci Okresného súdu Malacky sp. zn. 3T/43/2022 je aktuálne také, že sa na obžalovaného hľadí, akoby nebol odsúdený. Uvedená okolnosť totiž nijako neneguje fakt, že sa súdnej trestnej činnosti dopúšťal v skúšobnej dobe. Správne tak okresný súd zdôraznil, že do úvahy prichádzalo buď uloženie nepodmieneného trestu odňatia slobody alebo uloženie niektorého z alternatívnych trestov k trestu odňatia slobody.

14. Okresný súd skonštatoval, že by iný ako nepodmienený trest odňatia slobody nenaplnil účel trestu, a to aj s poukazom na povahu trestnej činnosti - zanedbanie povinnej výživy. Argumentoval, že ak má obžalovaný plniť vyživovaciu povinnosť a túto neplnil, uloženie peňažného trestu by ešte viac ohrozilo plnenie tejto povinnosti, keď by obžalovaný finančné prostriedky vynaložil na iný účel než na plnenie vyživovacej povinnosti. Okresný súd za rovnako neúčelné považoval aj uloženie trestu povinnej práce, keď podľa názoru súdu ide o trest príliš mierny vzhľadom na povahu trestnej činnosti a trestnú minulosť obžalovaného, pričom z výsluchu obžalovaného vyplýva, že tento má záujem vykonávať pracovnú činnosť, a preto uloženie trestu povinnej práce by podľa názoru súdu nepôsobilo dostatočne výchovne na obžalovaného - súd by obžalovaného nútil k niečomu, o čom obžalovaný tvrdí, že sám chce.

15. S úvahami okresného súdu sa krajský súd stotožnil len pokiaľ ide o peňažný trest. Pokiaľ ide o trest povinnej práce, je opačného názoru a síce, že na jeho uloženie zákonné podmienky splnené boli. Nielen v zmysle ust. § 54 ods. 1 Tr. zák., keďže obžalovaný sa dopustil prečinu, za ktorý zákon umožňuje uložiť trest odňatia slobody, ktorého horná hranica sadzby trestu odňatia slobody nepresahuje päť rokov. Ale primárne s poukazom na ust. § 33a ods. 3 Tr. zák., podľa ktorého tam, kde postačí uloženie sankcie postihujúcej páchatel'a menej citeľne, nesmie byť páchatel'ovi uložená sankcia, ktorá ho postihuje citeľnejšie. Páchatel'ovi najmä nesmie byť uložená sankcia spojená s ujmom na osobnej slobode, ak možno účel sankcie dosiahnuť uložením sankcie nespojenej s ujmom na osobnej slobode páchatel'a.

16. Krajský súd je toho názoru, že v prípade obžalovaného možno účel trestu stále dosiahnuť aj uložením sankcie nespojenej s ujmom na jeho osobnej slobode, tu najmä s cieľom predchádzať negatívnym účinkom výkonu nepodmieneného trestu odňatia slobody ako je prerušenie sociálnych kontaktov a efekt stigmatizácie, resp. prisonizácie. Závažnosť spáchaného prečinu, na ktorú poukazoval okresný súd, sa podľa krajského súdu nevymyká z bežných medzí trestnej činnosti tohto druhu. Pokiaľ ide o trestnú minulosť, obžalovaný bol v minulosti odsúdený za prečin sprenevery, ktoré odsúdenie má už zahladené a okrem toho má evidované len dva priestupky v doprave. Z toho pohľadu sa podľa mienky krajského súdu nejedná o tak kriminálne narušenú osobu, na ktorú by bolo nevyhnutne potrebné pôsobiť nepodmieneným trestom odňatia slobody. A krajský súd nezdieľa ani názor okresného súdu, že záujem obžalovaného vykonávať riadnu pracovnú činnosť u neho znižuje výchovné pôsobenie tohto druhu trestu. Práve okolnosť, že obžalovaný v týždni riadne pracuje a uložený trest povinnej práce bude musieť vykonať do roka od jeho nariadenia a to osobne, vo svojom voľnom čase po víkendoch a bez nároku na odmenu, bude na neho pôsobiť do budúcnosti nielen výchovne, ale podľa mienky krajského súdu aj preventívne.

17. Pokiaľ ide o samotnú výmeru trestu, krajský súd za stavu veci a zákonu zodpovedajúci považoval trest povinnej práce na samej hornej hranici 300 hodín. A keďže cieľom tohto trestného stíhania je okrem iného aj primäť obžalovaného k riadnemu plneniu vyživovacej povinnosti na svoje deti, tak mu krajský súd na posilnenie sledovaného účelu uložil v zmysle ust. § 51 ods. 4 písm. e) Tr. zák. aj povinnosť spočívajúcu v príkaze zaplatiť v dobe výkonu trestu povinnej práce zameškané výživné v rozsahu svojich schopností a možností.

18. Nesplnenie vyššie uvedenej povinnosti pritom môže viesť k premene trestu povinnej práce aj v situácii, že obžalovaný trest povinnej práce v celom rozsahu vykoná. V zmysle ust. § 55 ods. 4 Tr. zák. totiž obžalovaný musí nielen vykonať prácu, ale aj inak viesť riadny život (nedopúšťať sa trestných činov,

ani priestupkov) a splniť uložené obmedzenia alebo povinnosti. Inak mu súd premení trest povinnej práce alebo jeho zvyšok na trest odňatia slobody tak, že za každé dve hodiny nevykonanej práce nariadi jeden deň nepodmienečného trestu odňatia slobody a zároveň rozhodne o spôsobe výkonu tohto trestu.

19. Takto individualizovaný trest zohľadňuje nielen závažnosť súdeného prečinu, formu zavinenia a spôsobený následok, ale aj kajúcny postoj obžalovaného k trestnej činnosti vrátane jeho vyhlásenia o vine, prevahu poľahčujúcich okolností a v neposlednom rade aj osobu obžalovaného a pozitívne možnosti jeho nápravy. Krajský súd sa domnieva, že práve takto uložený trest zodpovedá všetkým zákonným hľadiskám stanoveným pre jeho ukladanie v zmysle ust. § 34 Tr. zák., teda že je trestom primeraným a spravodlivým, ktorý splní svoju funkciu nielen z hľadiska individuálnej, ale aj generálnej prevencie a zároveň morálne odsúdi konanie obžalovaného.

Záverečné zhrnutie

20. Na základe prezentovaných úvah krajský súd vyhodnotil odvolanie obžalovaného ako dôvodné, v dôsledku čoho v napadnutom rozsudku zrušil celý výrok o treste a spôsobe jeho výkonu a keďže to dôkazná situácia umožňovala, tak vo veci sám rozhodol spôsobom uvedeným v enunciiate.

21. Tento rozsudok bol prijatý jednomyseľne (§ 163 ods. 4 Tr. por.).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný riadny opravný prostriedok.